

Voorzitter

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde is de **stemming over de motie**, ingediend bij het debat over **de Razeb**, te weten:

- de motie-Voordewind/Nicolaï over bevorderen dat Iran ingaat op het aanbod tot open overleg (21501-02, nr. 918).

(Zie vergadering van 3 september 2009.)

De **voorzitter**: De motie-Voordewind/Nicolaï (21501-02, nr. 918) is in die zin gewijzigd dat zij thans is ondertekend door de leden Voordewind, Nicolaï en Van der Staaij. Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 921 (21501-02).

Ik stel vast dat wij hierover nu kunnen stemmen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Voordewind c.s. (21501-02, nr. 921).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde is de **stemming over de motie**, ingediend bij de behandeling van het **voorstel van wet van de leden Koşer Kaya en Blok tot wijziging van de Pensioenwet met betrekking tot de medezeggenschap van pensioengerechtigden in pensioenfondsbesturen (31537)**, te weten:

- de motie-Omtzigt c.s. over verankering van medezeggenschap van alle betrokkenen (31537, nr. 10).

(Zie vergadering van 2 september 2009.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de Mijnbouwwet in verband met het stimuleren van een actief gebruik van vergunningen voor opsporing, winning en opslag (31479)**.

(Zie vergadering van 1 september 2009.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

De heer **Jansen** (SP): Voorzitter. Als je met € 1 subsidie op de gaswinning in kleine velden op de Noordzee € 10 extra belasting kan binnenhalen, lijkt dat een goede deal. Die rekensom staat of valt echter met de aanname dat

het gas zonder subsidie nooit gewonnen zal worden. De SP heeft tijdens het debat aan de minister van Economische Zaken gevraagd om de stelling te onderbouwen dat door de stijgende prijzen en de technische vooruitgang die velden in de toekomst zonder subsidie niet toch ontwikkeld worden. Dan spekken wij namelijk alleen maar de olie- en gasbedrijven. De antwoorden van de minister hebben onze twijfels over de noodzaak van deze subsidie versterkt en voor de SP geldt: bij twijfel niet inhalen. Daarom stemmen wij tegen het wetsvoorstel.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Tot zo ver de stemmingen. Ik heb nog een mededeling. Alweer vier jaar gelden lanceerden de Eerste en de Tweede Kamer gezamenlijk het lesprogramma voor leerlingen van groep 7 en 8 van de basisschool. Zoals u weet, is het een combinatie van een lespakket en een interactieve website. Kinderen leren hoe de democratie werkt en hoe de politiek werkt. Zij krijgen een indruk van wat wij doen. Deze maand ontvangen basisscholen weer een nieuw koffertje en daarom krijgt u allen op uw werkplek ook een nieuw koffertje. Ik hoop dat u dezer dagen dit koffertje op een school zult afgeven.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is het **spoeddebat** over **de instelling voor verslaafdenzorg Winnersway**.

Mevrouw **Agema** (PVV): Voorzitter. 38 hulpbehoevenden wonen nog steeds in Winnersway. Het interpellatiedebat van voor de zomer, de toegezegde rapporten van IGZ en het zorgkantoor zijn vernietigend. Sinds 11 maart is het balletje al gaan rollen bij Winnersway, inmiddels een halfjaar geleden. Psychiatrische patiënten en verslaafden werden financieel uitgekleed en tewerkgesteld; een sektarisch karakter waaraan gehoorzaamd moest worden. 's Ochtends om half zes moest er opgestaan worden om te bidden, daarna was er ontbijt met oud brood, daarna werken op de bouw of in de plantsoendienst en verplichte werkweken van 40 uur. 38 bewoners en maar één werkend toilet en één werkende douche. De ratten en muizen liepen er rond. Een meisje van negentien pleegde zelfmoord door gebrek aan goede opvang. De verslaafden liepen gevaar voor hun gezondheid, personeel en zorg waren volledig afwezig, personeel deelde medicijnen uit zonder kennis van zaken. Een deel van de medewerkers is ervaringsdeskundige zonder papieren. Een van de regels die werden gesteld, was een verbod om zonder toestemming het gebouw te verlaten. Er was beperkt telefoneren mogelijk. Er was geen contant geld, post werd opengemaakt en de cliënten waren verplicht Winnersway te machtigen om het salaris te storten op een interne rekening van Winnersway.

Agema

Contant geld moest worden ingeleverd en in fase één mocht de cliënt € 5 per week houden.

Zo veel misstanden en dan nog weggelaten met een verbeterplannetje. Waarom werden die schurken niet in een kerker gegooit met oud droog brood? Waarom komen zij hier zomaar van af? Zorgbehoevenden worden keihard en aantoonbaar misbruikt in plaats van behandeld. En er gebeurt niets. De staatssecretaris schrijft in haar brief dat zij weer afwacht. Vandaag lezen we in de krant dat het zorgkantoor allang heeft geconcludeerd dat ook de tweede kans weggegooide tijd en weggegooide inzet is geweest. Wanneer gaat de deur voor Winnersway dicht? Waar worden de mensen ondergebracht? Deze wantoestanden spelen nu al een halfjaar. Op welke termijn worden deze mensen die recht hebben op zorg, die zorg nodig hebben, nu eens van die echte zorg voorzien?

□

Mevrouw **Leijten** (SP): Voorzitter. "Winnersway vergooit ook tweede kans" konden wij vandaag lezen in het Leidsch Dagblad. Ik zag de staatssecretaris met een groot vraagteken boven haar hoofd kijken, dus ik wil de bode vragen dit te kopiëren en te verspreiden. Dan is iedereen op de hoogte.

De **voorzitter**: Ik neem aan dat er geen bezwaar tegen bestaat dat dit stuk ter inzage wordt gelegd bij het Centraal Informatiepunt van de Kamer.

(Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.)

Mevrouw **Leijten** (SP): Dit debat duurt al vijf maanden. Ik heb het nagekeken in het verslag: in het vorige debat heeft de staatssecretaris drie keer beloofd dat wij binnen een maand zouden weten hoe het zat bij Winnersway. Net als vele fracties hier zij zei: als het allemaal klopt, dan is het zeer ernstig wat er aan de hand is.

Het rapport van de inspectie uit april is werkelijk ontluisterend. Er werden of worden behandelingen gegeven aan verslaafden terwijl hiervoor noch de erkenning was verleend, noch personeel in dienst was genomen. Verslaafden werden, of worden, in Amsterdam geronseld om in Leiden als melkkoe gehersenspoeld te worden. Dit is te bizar voor woorden. Ja, in de zorg worden fouten gemaakt. Ook dat kwam in het vorige debat naar voren. Maar dit is een organisatie die uit was op fouten maken. Er was namelijk niets. Er is niets gewaarborgd. Op alle vlakken krijgt Winnersway een veeg uit de pan: basisvoorwaarden voor verantwoorde zorg onvoldoende aanwezig, zorgaanbod niet afgestemd op de doelgroep, programma heeft een verplicht religieus karakter, grondrechten van cliënten te veel ingeperkt, voortzetting is niet verantwoord, zo oordeelt de inspectie in april. In april! Wij zijn nu in september. Er is ook een rapport van het zorgkantoor, waarin staat dat er geen mogelijkheid is om te onderzoeken of de uitgaven van de zorgmiddelen rechtmatig zijn. Er wordt namelijk amper geadministreerd. En als er dan wordt geadministreerd, dan worden kerkdiensten opgevoerd als behandeling. Nogal wiedes dat het zorgkantoor dat niet accepteert. De elementaire vraag in dit debat is of de staatssecretaris tevreden is met deze staat van de zorg, waarbij blijkbaar een instelling kan aanklooiën en geld

kan krijgen van de schaarse middelen in de zorgpot zonder dat iemand ernaar omkijkt, want dit gaat al langer door. De instelling was eerst onderaannemer, iets wat mogelijk is in onze constructie. Als er niet door een medewerker was gemeld en als er niet over was geschreven, dan was er geen debat en duurde dit nog voort. Wat zegt dit over de controle? Wat zegt dit over de inspectie?

De inspectie zegt: het is onverantwoord wat hier gebeurt. De SP zegt: sluiten die handel, geen nieuwe patiënten ronselen, zo snel mogelijk de mensen die er zitten, overplaatsen en de kans ontnemen aan Winnersway en het mooie kerkgenootschap dat erachter zit.

□

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Voorzitter. De uitkomsten van de onderzoeken naar Winnersway zijn wat ons betreft ronduit dramatisch. Winnersway heeft AWBZ-geld misbruikt. Daarnaast is de kwaliteit van zorg ver onder de maat. Behalve de premiebetalers, zijn ook de afhankelijke, zwaar verslaafde patiënten daarvan de dupe. Voor mijn fractie kwam uit de stukken het beeld naar voren van een amateuristische organisatie die op onprofessionele wijze verslaafden benadert. Het hapert op alle fronten. Winnersway is daarmee ook een slecht voorbeeld voor organisaties die al dan niet op levensbeschouwelijke grondslag, op integere wijze proberen om verslaafden te helpen.

Er zijn al veel vragen gesteld, maar voor ons blijft nog heel duister hoe het zover heeft kunnen komen. Waarom is Winnersway recentelijk toegelaten tot de AWBZ? De organisatie bestond immers al. En wat zijn nu precies de eisen die worden gesteld aan de toelating tot de AWBZ? Blijkbaar horen daarbij dan geen eisen van kwaliteit van zorg en deskundigheid. Hoe kun je dan zeggen dat Winnersway bijvoorbeeld toelating heeft tot de functie van verblijf? Vraagt dat niet om ernstiger of hogere eisen dan voor de andere functies?

Het is al even genoemd. Het lijkt erop dat Winnersway verslaafden wilde behandelen, terwijl men daarvoor helemaal geen erkenning of toelating had. Ik vind het verbazend dat Winnersway toch de toelating van verblijf heeft gekregen, als je ziet hoe moeilijk wij destijds daarover hebben gedaan voor organisaties in de maatschappelijke opvang. Ook vind ik het heel vreemd hoe het zorgkantoor destijds de eisen aan de bestuursstructuur, de bedrijfsvoering en de financiële zaken heeft getoetst. Nu is het allemaal glashelder in het onderzoeksrapport, maar blijkbaar was er bij de toelating al een juridische en financiële verwevenheid tussen Stichting Winnersway en de pinksterkerk Outreach Center Nederland. Is het zorgkantoor toen naïef geweest, of heeft het ontbroken aan gezonde argwaan? Moeten wij vanuit die gezonde argwaan ons nu afvragen of er meerdere verslavingsorganisaties zijn die recentelijk tot de AWBZ zijn toegelaten en waar zich vergelijkbare risico's voordoen? Wij hebben ons erover verbaasd dat de inspectie en het zorgkantoor dachten dat men Winnersway nog een kans moest geven en dat men de toelating niet wilde intrekken. Wij hebben de indruk dat Winnersway bezig is om verantwoorde zorg te ontwikkelen, maar dat men nog erg in het beginstadium is. Hoort een organisatie die nog zo aan het begin staat thuis in de AWBZ?

Joldersma

Er is nu een aantal criteria aangegeven, zoals geen zware cliënten en een aantal verbeteringen dat men moet doorvoeren. Ik hoor net over het artikel waaruit blijkt dat de tweede kans ook niet goed uitpakt. Welke andere opties zijn er dan nog? Waarom heeft de staatssecretaris er niet voor gekozen om de toelating in te trekken? Is een schorsing mogelijk, zodat Winnersway zich opnieuw moet kwalificeren? Kan de staatssecretaris daarop ingaan, en ook op de vraag waarom deze keuze is gemaakt, zowel door de inspectie als door het zorgkantoor? Waarom heeft de staatssecretaris gekozen voor een verbeterplan?

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan de heer Zijlstra, maar eerst nog een interruptie van mevrouw Agema.

Mevrouw **Agema** (PVV): Voorzitter. Ik was zeer geboeid door de probleemstelling van de CDA-fractie, maar mijn vraag is wat voor deze fractie toelaatbaar is. Vindt de CDA-fractie het toelaatbaar dat een zorgkantoor als een stelletje cowboys een sekteachtige zorg neerzet, waarbij mensen op droog brood leven en verplicht te werk worden gesteld en dat er daarna nog een tweede kans wordt gegeven? Vindt zij niet dat het dan meteen einde verhaal moet zijn en dat we zeker niet een tweede kans moeten bieden aan zulke schurken?

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Ik heb aangegeven dat ik mij erover heb verbaasd dat zij de mogelijkheid hebben gekregen om een verbeterplan te leveren, omdat ik het beeld kreeg dat deze organisatie onprofessionele zorg levert. Er zijn meer van dat soort organisaties, maar zij worden niet toegelaten tot de AWBZ. Hier is wel gekozen voor toelating. Ik wil eerst weten waarom die toelating er is gekomen en waarom de staatssecretaris meegaat met de keuze voor zo'n verbeterplan, vooral nu uit het krantenartikel blijkt dat dit tweede plan niet klopt. Ik wil eerst van de staatssecretaris weten wat voor opties er zijn, want ik ken die wet niet uit mijn hoofd. Kan er worden geschorst? Kunnen zij zich opnieuw kwalificeren en wat zijn dan de eisen? Dat plaatje wil ik helder hebben om in tweede termijn mijn conclusies te kunnen trekken.

Mevrouw **Agema** (PVV): Hoe langer wij wachten op al die uitkomsten, hoe verder de problemen doorgaan. Er is al een jonge vrouw die zelfmoord heeft gepleegd, omdat vakkundige zorg ontbrak. Hoeveel risico wil de CDA-fractie nog lopen? Hoe lang kan het volgens haar nog duren?

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Wij voeren vandaag dit debat. Ik heb aangegeven dat ik mij niet goed kan voorstellen dat zo'n organisatie, die op mij heel onprofessioneel overkomt en die nog geen deskundig personeel heeft, dat met onmiddellijke ingang wel kan regelen. Dat waren de vereisten. Ik hoor hierop graag een reactie van de staatssecretaris.

De heer **Zijlstra** (VVD): Voorzitter. Er is al eerder gesproken over de problemen bij Winnersway. Toen waren er al sterke aanwijzingen dat het niet goed zat met de kwaliteit van de zorg en met de geldbesteding. Het is natuurlijk heel zwaar dat cliënten die de moeilijke stap

zetten om een behandeling aan te gaan, bij een instelling terechtkomen die er een potje van maakt. Dat is voor de VVD-fractie onverteerbaar.

De staatssecretaris heeft destijds twee onderzoeken aangekondigd door de inspectie en het zorgkantoor. De resultaten daarvan waren ronduit schokkend. Alle geruchten bleken waar. De inspectie maakt zich grote zorgen over de kwaliteit van de zorg. Het zorgkantoor stelt vast dat op zijn minst een deel van het door hen verstrekte geld niet aan zorg is uitgegeven. De staatssecretaris legt in de brief van gisteren over de stand van zaken de verantwoordelijkheid toch weer bij het zorgkantoor, dat opnieuw onderzoek doet. Vandaag zien wij in het Leidsch Dagblad dat dit niet lekker lijkt te lopen. De kernvraag is natuurlijk wie aan zet is; het zorgkantoor of de staatssecretaris. De vraag aan de staatssecretaris is hoe vaak twee toezichthoudende organen moeten vaststellen dat het niet goed gaat, voordat zij ingrijpt. Of kan zij niet ingrijpen?

In plaats van deemoedig het hoofd te buigen lijkt Winnersway de vlucht naar voren te kiezen. Ik zou zeggen dat dit een losers' way is. Ze beloven beterschap, snijden de banden met de pinkstergemeente door en willen doorgaan met datgene waar zij volgens de inspectie heel slecht in zijn, namelijk het bieden van zorg. Hoe kunnen wij erop vertrouwen dat het nu ineens wel goed gaat? Zij hebben het gewoon verprutst. Zij hebben herhaaldelijk en ernstig gefaald en wat de VVD-fractie betreft gaan zij ook niet door.

Zoals bekend zijn liberalen grote voorstanders van een overheid op afstand, maar daarbij hoort volgens ons onlosmakelijk dat de overheid, dus de staatssecretaris, als het moet haar tanden laat zien en een harde grens bewaakt, en dat is de kwaliteit van zorg. Winnersway heeft die grens overschreden. De mensen die op dit moment nog in behandeling zijn bij Winnersway, verdienen het om zo snel mogelijk goede zorg te krijgen. Het is onverantwoordelijk dat deze mensen nu al maanden in een situatie zitten waarvan onze toezichthouders hebben vastgesteld dat deze ontoelaatbaar is.

Wij nemen aan dat de staatssecretaris deze opvatting van de VVD-fractie deelt. Is dat zo? Onze vraag aan haar is, nogmaals, of zij Winnersway kan opleggen om de deuren te sluiten. Wie zorgt ervoor dat de cliënten van Winnersway zo snel mogelijk elders terecht kunnen? Als aan beide verzoeken niet voldaan kan worden, welke regel in de wet verhindert de staatssecretaris dan om dit te doen? Wanneer komt zij met voorstellen om die regels aan te passen?

Mevrouw **Bouwmeester** (PvdA): Voorzitter. Dat er problemen zijn bij Winnersway, is al langer bekend. Het zijn niet zomaar problemen; het zijn forse problemen. De kwaliteit van de zorg en de administratie zijn niet op orde en de omgang met het personeel laat te wensen over, terwijl het bij deze instelling gaat om de kwetsbaarste mensen in deze samenleving: mensen met een verslavingsprobleem en bovendien een psychisch probleem. Dat is ongehoord. Daar is iedereen in de Kamer het over eens, evenals het voltallige kabinet. Daarom is het zeer terecht dat het zorgkantoor en de inspectie hier bovenop zitten, de onderste steen boven halen en ervoor zorgen dat de zorg aan deze mensen zo snel mogelijk op een verantwoorde manier wordt

Bouwmeester

geleverd. We kunnen hier natuurlijk met zijn allen roepen: "meteen sluiten!", maar we weten dat er geen andere plekken zijn waar deze mensen heen kunnen gaan. Wij hebben natuurlijk het allerliefst dat deze mensen zo snel mogelijk de beste zorg krijgen die zij verdienen.

Tegelijkertijd hebben wij van de staatssecretaris een brief gekregen waaruit blijkt dat allerlei onderzoeken gaande zijn waarover over twee of drie weken meer bekend is. Dat is wat de PvdA betreft het moment waarop wij harde keuzes kunnen maken: kan de zorg worden verleend of niet? Het is onverantwoord en eigenlijk ook onfatsoenlijk om nu meteen "pats boem", aan de hand van een krantenartikel te roepen dat wij overgaan tot sluiting, terwijl de inspectie hier bovenop zit.

Ik wil nog wel de extra toezegging van de staatssecretaris dat de zorg die op dit moment geleverd wordt, verantwoord is. Daar kun je immers geen dag mee wachten, maar dat blijkt wel uit de brief.

De **voorzitter**: Eigenlijk wil ik dat ik dat u uw redenering afmaakt en dan kan mevrouw Agema interrumpen.

Mevrouw **Bouwmeester** (PvdA): Punt.

Mevrouw **Agema** (PVV): Mevrouw Bouwmeester van de PvdA wil nog even drie weken wachten op de uitkomsten van het onderzoek door het zorgkantoor, maar vandaag lezen wij al in de kranten dat Winnersway ook de tweede kans totaal heeft verspeeld. Wil de PvdA-fractie 38 mensen nog steeds in die wantoestand laten leven waarin zij niet eens het recht hebben om over hun eigen geld te beschikken, waarin zij droog, oud brood eten en waarin de zorg onvoldoende is? Wil zij die situatie nog drie weken laten bestaan of kiest zij er net als andere fracties voor dat er gesloten en afgebouwd moet worden en dat daar direct mee begonnen moet worden?

Mevrouw **Bouwmeester** (PvdA): Wij willen dat deze zeer kwetsbare mensen op de kortst mogelijke termijn de beste zorg krijgen. Daar zit de inspectie nu ook bovenop. U stelt mijn vraag, want ik heb de staatssecretaris gevraagd of de zorg op dit moment verantwoord wordt geleverd. Daar gaan we voor.

Mevrouw **Leijten** (SP): Ik ben een beetje verbaasd over wat mevrouw Bouwmeester zegt. Ik heb hier een rapport uit april van de inspectie.

De **voorzitter**: U kijkt mij aan, maar ...

Mevrouw **Leijten** (SP): Ik wil het best aan u geven, hoor.

De **voorzitter**: Nee, maar u hebt wel een vraag. Daar gaat het om.

Mevrouw **Leijten** (SP): In het rapport staat gewoon dat voortzetting van Winnersway in de huidige vorm niet verantwoord is. Kortom, er wordt geen verantwoorde zorg gegeven. Wanneer is voor de PvdA de grens bereikt om te zeggen dat de boel dicht gaat? Uiteindelijk zijn wij immers verantwoordelijk voor juist die zwakste mensen voor wie mevrouw Bouwmeester zegt op te komen.

Mevrouw **Bouwmeester** (PvdA): Ik kan u en de hele

Kamer geruiststellen. Wij willen natuurlijk allemaal dat de kwetsbaarste mensen goede en verantwoorde zorg krijgen. Anders kan het niet verder. Dat heb ik al een paar keer gezegd; dat herhaal ik nu dus graag. Het is niet zo dat iedereen na een inspectierapport denkt: laten we eens even gezellig wachten. Dat gebeurt niet. Er is verscherpt toezicht en er zijn meteen maatregelen genomen. Tegelijkertijd moet er in een heel korte tijd zo veel gebeuren dat we wel de vinger aan de pols moeten houden. Daarom heeft de staatssecretaris een aantal stappen genomen en heeft zij gezegd dat zij over twee weken met nieuwe informatie komt die een finale keuze kan bepalen. Wij willen niet op basis van een artikel in de krant bepalen wat wij nu moeten doen: "laten wij het maar even sluiten, want dat klinkt heel stoer". Daarom herhaal ik voor de laatste keer dat voor de PvdA goede, verantwoorde zorg bovenaan staat. Daarover heb ik de staatssecretaris een vraag gesteld: als goede, verantwoorde zorg nu niet gegarandeerd kan worden, hebben we een probleem, maar wij zijn tevreden als de staatssecretaris schrijft dat de inspectie er bovenop zit en dat er nog een hoop moet gebeuren, maar dat zij nu garant kan staan voor verantwoorde zorg. Mocht dat niet zo zijn, dan staat de PvdA geheel aan uw zijde.

Mevrouw **Leijten** (SP): Mijn probleem is eigenlijk dat de staatssecretaris niets heeft gedaan. Zij heeft zitten wachten op deze rapporten en wacht nu verder af wat deze twee toezichthouders gaan zeggen. De heer Zijlstra ging daar al uitgebreid op in. Bent u het niet met mij eens dat de parallelle kwestie ook geldt als wij een privékliniek kunnen sluiten waar onverantwoorde handelingen plaatsvinden, waardoor de gezondheid van mensen in het geding is? Juist omdat het hier gaat om verslaafden en kwetsbare mensen, moeten wij niet zeggen: u krijgt nog een kans en nog een kans. Dit duurt al vijf maanden.

De **voorzitter**: Wij herhalen onszelf.

Mevrouw **Bouwmeester** (PvdA): Ik kan uw vraag heel kort met "ja" beantwoorden. Daarom zijn er in de tussentijd wel degelijk maatregelen genomen. Anders hadden wij hier natuurlijk niet zo vrolijk gestaan. Ik ben het dus met u eens. Punt.

De heer **Zijlstra** (VVD): Volgens mij stellen die maatregelen niet zoveel voor en is dat juist de problematiek. Laat ik een vraag stellen. Hoe groot acht mevrouw Bouwmeester de kans dat een bakker op een goede wijze een koe kan slachten?

Mevrouw **Bouwmeester** (PvdA): Het gaat erom dat mensen, zeker deze kwetsbare mensen, verantwoorde zorg krijgen. Die vraag heb ik de staatssecretaris gesteld. Op basis van eerdere inspectierapporten heeft zij gezegd dat er verbetermaatregelen zijn. Nogmaals vraag ik: wordt er verantwoorde zorg geleverd? Als dat zo is, dan kunnen ze doorgaan. Als dat niet zo is, dan zijn volgens mij de hele Kamer en het kabinet het erover eens dat ze vooral moeten stoppen. Wij gaan niet oordelen op basis van krantenartikelen, maar op basis van de bevindingen van de inspectie en op basis van stappen die daadwerkelijk zijn gezet.

De heer **Zijlstra** (VVD): Volgens mij was de vraag anders.

Bouwmeester

Ik zal hem dan maar zelf beantwoorden. Ik acht de kans niet zo heel groot dat een bakker goed in staat is om een koe te slachten. Daarom is het ook zo onrealistisch om te verwachten dat Winnersway in één keer een goede zorginstelling wordt. Er is door twee onafhankelijke toezichthouders geconstateerd hoe slecht het daar is. Wat is dan uw mening? Moet de staatssecretaris haar verantwoordelijkheid nemen en daaraan een einde maken?

Mevrouw **Bouwmeester** (PvdA): Ik word een beetje een grammofonplaat die zichzelf herhaalt. De kwaliteit van zorg staat bovenaan. Dat moet de staatssecretaris garanderen. Als dat niet kan, moet er als de wiedeweerga voor gezorgd worden dat de behandeling voortgezet kan worden, want de continuïteit voor deze mensen mag natuurlijk niet in het geding komen. Kwaliteit staat bovenaan. Laat de staatssecretaris zo meteen eerst de vraag beantwoorden wat de stand van zaken is en of er verbeteringen zijn. Nogmaals, als die er niet zijn, dan willen wij natuurlijk ook niet dat die mensen daar verblijven.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik ben een beetje streng, maar ik heb u allen van tevoren uitgelegd wat daar de aanleiding voor is.

Het woord is aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Kan ik één minuut krijgen?

De **voorzitter**: Dan schors ik de vergadering tot kwart over vier. U krijgt echt één minuut, hoor.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Mevrouw de voorzitter. Het is niet de eerste keer dat wij met elkaar debatteren over Winnersway. Ik denk dat er geen verschil van mening is over de zorgelijke situatie die de inspectie in het voorjaar bij Winnersway heeft aangetroffen. De Kamer heeft dit al in eerdere debatten van mij gehoord. De eerste signalen kwamen in het voorjaar. Mede naar aanleiding daarvan heeft de inspectie in april een aantal bezoeken gebracht, ook nadat wij begin april hier met elkaar over de situatie bij Winnersway hadden gesproken. Ik heb toen gezegd dat ik nadere informatie moest afwachten van het zorgkantoor en van de inspectie die daar nu een keer de verantwoordelijkheid voor hebben. Wij kennen immers een gedelegeerde verantwoordelijkheid waarbij de inspectie toeziet op de kwaliteit en het zorgkantoor op de formele status van de zorgaanbieder. Zij moesten dit dus uitzoeken en dit heeft helaas langer geduurd dan ik graag had gewild.

Ik heb de Kamer in juni in een brief geschreven dat het langer zou duren. Ik heb op 21 augustus een uitgebreide brief aan de Kamer gestuurd waarin de conclusies van de inspectie en het zorgkantoor zichtbaar zijn gemaakt. De situatie is nog steeds zorgelijk, maar wel verbeterd; de inspectie en het zorgkantoor hebben dit beide geconstateerd. Op grond daarvan wordt nu een aantal stappen gezet. Als ik daar meer over weet, ben ik graag bereid om de Kamer opnieuw te informeren.

Ik ga even terug naar april. Dat is misschien wel goed, want er is niet alleen maar afgewacht tot andere instellingen iets deden en vervolgens een brief aan de Kamer geschreven. Nee, de inspectie is direct aan de slag gegaan, want zij had een ernstige conclusie getrokken en die is hier al gememoreerd. "Voortzetting van de Stichting Winnersway is in de huidige vorm niet verantwoord", aldus de inspectie. Dit betekent dat er onmiddellijk maatregelen moesten worden genomen. De inspectie heeft toen overigens vastgesteld dat de situatie niet zodanig was dat er acuut gevaar was op grond waarvan zij aan mij had kunnen vragen om de instelling te sluiten. De inspectie heeft echter wel geconstateerd dat er onmiddellijk iets moest gebeuren en zij heeft de volgende voorwaarden gesteld: geen opname van cliënten met een dubbele diagnose en geen opname van cliënten in Winnersway met actuele verslavingsproblematiek die detoxificatie en afkicken noodzakelijk maakt. Ik kan melden dat Winnersway inderdaad is gestopt met de opname van cliënten met een ernstige verslaving die detoxificatie nodig hebben. Winnersway richt zich op samenwerking met de reguliere ggz voor passende psychiatrische begeleiding en behandeling van de cliënten. Tot het moment dat deze structurele samenwerking met de ggz-instellingen is geëffectueerd, zal Winnersway ook geen nieuwe cliënten opnemen.

De inspectie stelt dat daarmee op dit moment uit het oogpunt van patiëntenbelang voldoende sprake is van risicovermindering. Daarnaast moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan: een kwalitatieve en kwantitatieve personeelsbezetting die is afgestemd op de doelgroep en past bij het zorgaanbod en geen beperking van de grondrechten van de cliënt. De inspectie heeft aan Winnersway een plan van aanpak gevraagd en heeft afspraken gemaakt over de voortgang. Winnersway moet maandelijks aan de inspectie rapporteren.

Indien bij een volgend inspectiebezoek blijkt dat er sprake is van risicovolle situaties voor patiënten/cliënten en/of onverantwoorde kwaliteit van zorg, dan kan en zal de inspectie adviseren om een aanwijzing te geven op basis van de Kwaliteitswet zorginstellingen. Ik zal dit op basis van zo'n advies ook doen, maar ik heb vertrouwen in de inspectie voor de Volksgezondheid en ik ben van mening dat zij in eerste instantie aan zet is om de kwaliteit van de zorg te beoordelen. Zij heeft geconstateerd dat de zorg niet op orde was, zij heeft ook geconstateerd dat er een aantal maatregelen is genomen en in de tussentijd zijn er ook beperkingen opgelegd aan Winnersway. Ik heb van de inspectie ook begrepen dat Winnersway het afgesproken plan van aanpak tot op heden goed uitvoert.

Dan het zorgkantoor, want dat is ook aan zet. Dit heeft eerder in het voorjaar geconstateerd dat de administratieve en bestuurlijke organisatie zakelijk niet goed zijn vormgegeven en dat daar het een en ander moet gebeuren. Ik heb dit al aan de Kamer gemeld. Het zorgkantoor constateert dezelfde tekortkomingen op het gebied van de kwaliteit als de inspectie en vult deze aan met het nog niet volledig voldoen aan de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen, de Wet klachtrecht en de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst. Het zorgkantoor heeft van Winnersway geëist om voor 31 juli aan te geven welke maatregelen genomen en doorgevoerd zijn om tot verbetering te komen en om voor 31 augustus 2009 te voldoen aan de eisen die het zorgkantoor stelt aan wet- en regelgeving.

Bussemaker

Dan zijn we bij het heden, want het zorgkantoor heeft die informatie van Winnersway gekregen, zoals ik heb gemeld. Het zorgkantoor is nu aan zet om te beoordelen of Winnersway daadwerkelijk voldoet aan de eisen die het zorgkantoor en de wet- en regelgeving stellen. Het zorgkantoor heeft gisteren een gesprek gehad met Winnersway over het realiseren van die verbetermaatregelen en het toetst de realisering ervan aan drie criteria die onderdeel zijn van het contracteerbeleid: de continuïteit van zorg, de doelmatige en rechtmatige inzet van gemeenschapsgelden en redelijkheid en billijkheid.

Het zorgkantoor heeft mij laten weten nog diverse vragen te hebben bij de planning, de haalbaarheid en de implementatie van de te realiseren verbetermaatregelen. Een aantal maatregelen op korte termijn is redelijkerwijs moeilijk te realiseren, zoals het verhogen van het deskundigheidsniveau van medewerkers. Het zorgkantoor heeft op korte termijn, begin volgende week, opnieuw overleg met Winnersway over een aangescherpt verbeterplan. Het is dus niet zo dat het zorgkantoor niets doet, mijnheer Zijlstra. Ik ben ook niet aan zet. Het zorgkantoor zit er op mijn verzoek nu bovenop. Ik heb gezegd dat ik wil dat er snelheid wordt gemaakt. Daarom werken we nu ook met korte termijnen. Dat verbeterplan is op 31 augustus gekomen, het gesprek was op 7 september en het gesprek over een aangescherpt verbeterplan is begin volgende week. Ik heb erop aangedrongen dat ik deze week nog alle informatie krijg van het zorgkantoor, opdat ik de Kamer nader kan informeren.

Wat is dan nu de stand van zaken bij Winnersway? Ik zei al dat er geen nieuwe cliënten meer worden aangenomen en ook geen cliënten meer voor dubbele behandelingen. Winnersway heeft een toelating voor 38 cliënten met een psychiatrische aandoening, specificatie verslaafden, voor de AWBZ-functies is persoonlijke verzorging, begeleiding en verblijf. Winnersway heeft geen toelating voor behandeling; afkicken valt binnen de ggz onder de functie behandeling. Dat mag de instelling dus niet doen. Op basis van de informatie die ik nu van het zorgkantoor heb gekregen, kan ik melden dat er nu 20 cliënten zitten bij Winnersway, ofschoon er een toelating is van 38 cliënten. Van dat aantal van 20 cliënten worden er 7 intramuraal verzorgd, met een ZZP-klasse van 1 tot en met 3, en 13 extramuraal. Er zijn geen cliënten meer met een dubbele diagnose, zoals door de inspectie voorgeschreven. Bovendien zijn er geen cliënten meer met verslavingsproblemen waarbij detoxificatie noodzakelijk is, zoals ik al heb gemeld. Er zijn sowieso sinds mei geen nieuwe cliënten meer opgenomen.

De inspectie en het zorgkantoor hebben niet de wens om de tent onmiddellijk te sluiten omdat zij zien dat er verbeteringen plaatsvinden, waar zij overigens nog wel bovenop willen zitten. Ook ik denk dat er geen aanleiding is, althans dat het niet de meest wenselijke uitkomst is, om nu Winnersway te sluiten, ofschoon er in het verleden echt dingen zijn gebeurd die niet kunnen en waar de inspectie en het zorgkantoor nu ook bovenop zitten. Formeel kan ik alleen tot sluiting overgaan indien er sprake is van een gevaarsituatie. Dat besluit neem ik op advies van de inspectie. Ik kan mij zo voorstellen dat dat zo blijft en dat het niet wenselijk is dat ik kan zeggen als een instelling mij niet bevalt: u moet tot sluiting overgaan. Dat moet op basis van gedegen informatie gebeuren, op basis van informatie van de inspectie.

Overigens is die gevaarsituatie momenteel niet aan de orde omdat Winnersway gevolg heeft gegeven aan de direct opgelegde voorwaarden. Ik heb net meegedeeld dat aan die voorwaarden is voldaan: de opnamestop van cliënten met ernstige verslaving die detoxificatie nodig hebben en met een dubbele diagnose en het opstellen van een plan van aanpak. Directe sluiting zou betekenen dat de continuïteit van zorg in gevaar wordt gebracht. Dat is echt een dilemma. Wat wil je immers doen in het belang van cliënten? De huidige twintig cliënten zullen vervangende zorg moeten krijgen. Die moet gerealiseerd worden. Cliënten met een verblijfsindicatie moeten echt worden overgeplaatst. Het gaat hierbij niet om een groep mensen die gemakkelijk is over te plaatsen, maar om een groep mensen met psychiatrische problemen, om mensen die angstig en/of verward zijn en die slecht tegen veranderingen kunnen. Het is moeilijk om die groep zomaar over te plaatsen. Er is niet een dermate groot aantal aanbieders dat voor deze groep geëquipeerd is, dat het een kwestie is van "even regelen". Het is een groep die moeilijk elders te plaatsen is en waarvoor het zorgkantoor niet een-twee-drie een andere oplossing voor handen heeft.

Dit maakt het des te noodzakelijker om boven op Winnersway te blijven zitten, opdat de verbetertrajecten worden uitgevoerd. Voorlopig mogen er nog geen cliënten bij komen als men niet eerst laat zien wat men aan verbeteringen kan waarmaken.

De heer **Zijlstra** (VVD): Hier breekt mijn klomp wel ongeveer. Laat ik het maar gewoon kort door de bocht vertalen. Als ik de staatssecretaris goed begrijp, mag een zorginstelling met een ontzettend moeilijke patiëntengroep waarmee van alles aan de hand is, er een potje van maken. De instelling komt er immers mee weg, omdat het dermate moeilijk is om de patiënten elders te plaatsen dat wij heel veel door de vingers zien en van alles gaan proberen om de instelling overeind te houden. Deze kwetsbare groep verdient juist de beste zorg, maar Winnersway heeft er een ontzettende puinhoop van gemaakt. De verbetermaatregelen die de staatssecretaris opnoemt, hebben alle betrekking op zaken die men niet meer mag doen. Ook staan in een verbeterplan nog zaken die de instelling moet verbeteren voor bestaande patiënten. Hoe groot is het vertrouwen van de staatssecretaris dat deze instelling, die van zo ontzettend ver weg moet komen, nog goede, kwalitatieve zorg kan bieden aan die ontzettend kwetsbare groep die zij net heeft genoemd? Bij de VVD is dat vertrouwen nul.

Staatssecretaris **Bussemaker**: De heer Zijlstra heeft mij toch niet helemaal goed begrepen als hij zegt dat ik zomaar geneigd zou zijn om deze instelling te geloven. Er is namelijk wel wat aan vooraf gegaan. Wij hebben de afgelopen maanden niet stilgezeten. Ik constateer dat zowel het zorgkantoor als de inspectie aangeeft dat men vindt dat er met veel vaart is gewerkt aan het verbeteren van een aantal zaken. Men heeft gezegd dat acute maatregelen moeten worden genomen en die maatregelen zijn ook genomen. Maar daarmee verdedig ik Winnersway niet, want ik vind dat er echt veel mis is en dat de instelling er nog lang niet is. Ook moeten de inspectie en het zorgkantoor er nog heel goed bovenop blijven zitten.

Natuurlijk moet altijd worden afgewogen wat het beste is. Is het het beste om de cliënten elders te plaatsen,

Bussemaker

terwijl het moeilijk is om voor hen de juiste plaatsing te vinden, met de adequate zorg die voor hen nodig is? Of is het het beste om hen in de huidige instelling laten waarvan wij vaststellen dat de zorg daadwerkelijk is verbeterd, maar nog verder moet verbeteren, juist met een groep cliënten die rust nodig heeft en bij wie overplaatsing ook veel zorgelijke effecten met zich kan brengen?

De heer **Zijlstra** (VVD): Ik zie een aantal parallellen met het onderwijs. Wij hebben in dat kader grote discussies gehad over de vraag wanneer wij een school moeten sluiten. Vorige week hebben wij een spoeddebat gehad over een school die al vijftien jaar door de inspectie op de huid wordt gezeten, maar die wij nog steeds niet hebben gesloten. Daar zit voor de VVD ook de pijn in dit dossier. Natuurlijk moet de staatssecretaris afgaan op een advies of een rapport van de IGZ, maar een besluit tot sluiting zou zij niet puur afhankelijk van de IGZ moeten nemen. Als zij hierbij duidelijk een punt wil maken, moet zij dat als staatssecretaris ook kunnen en willen doen. Kennelijk wil de staatssecretaris alleen stappen zetten als een andere instantie die feitelijk voor haar heeft gezet. Dat getuigt niet van politieke moed.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Het lijkt mij niet wenselijk dat ik mij individueel uit zou spreken over alle duizenden zorginstellingen in Nederland door te zeggen: deze vind ik wel leuk, maar deze niet. Daarvoor heb ik de inspectie, die de kwaliteit van zorg controleert. Zij heeft in april geconstateerd dat bij Winnersway ernstige dingen mis zijn. Zij heeft gezegd: er moeten onmiddellijk maatregelen worden genomen. Men heeft ook geconstateerd dat er maatregelen zijn genomen en dat de zorg is verbeterd. De vraag is dan of ik eigenhandig zou moeten afwijken van zo'n besluit, terwijl ik weet dat daardoor cliënten op straat komen te staan.

De **voorzitter**: Dat punt hebt u al gemaakt. Het woord is aan mevrouw Leijten.

Mevrouw **Leijten** (SP): Het zorgkantoor is zeer ongelukkig met de situatie. Dat zeg ik niet omdat ik ermee heb gesproken, maar op basis van het feit dat het zorgkantoor heeft gezegd, de bevoorschotting van deze zorginstelling te willen stopzetten omdat de zorg niet in orde is en er een groot vermoeden van fraude bestaat. Voldoende redenen dus voor een van de toezichthouders – waar de staatssecretaris nu op zit te wachten – om te zeggen: ik stop ermee. Men is teruggefloten door de rechter, maar het signaal is heel helder. Bij het lezen van het inspectierapport gaan echt al mijn nekharen overeind staan. Zo'n rapport heb ik amper gelezen in mijn leven: alles deugt niet! CityKliniek, een kliniek voor plastische chirurgie, hebben wij gesloten omdat mensen gevaar liepen. Waarom kan dat dan niet als mensen gevaar lopen doordat zij een verkeerde behandeling of geen behandeling krijgen omdat er geen deskundig personeel is?

Staatssecretaris **Bussemaker**: Dat had gekund als Winnersway zich niet had gehouden aan de afspraken met de IGZ en de opdrachten die de IGZ onmiddellijk heeft gegeven. Omdat Winnersway dat wel heeft gedaan en de inspectie en het zorgkantoor constateren dat er verbeteringen zijn, kan het niet. Er is een systeem met

een wettelijke regeling op basis waarvan je aanwijzingen kunt geven en toelatingen kunt intrekken, maar dat kan niet zomaar. Je maakt eerst afspraken met instellingen over waaraan zij moeten voldoen. Als een instelling daaraan voldoet, kun je niet alsnog de stekker eruit trekken. Indien wij dat met elkaar wel willen kunnen, moeten wij de regels over toelatingen en aanwijzingen veranderen.

Mevrouw **Leijten** (SP): Die regels zijn precies hetzelfde als voor CityKliniek, dat geen tweede kans heeft gekregen. Daarbij werd gezegd: er zijn hier geen goede specialisten in dienst, dus wij nemen aan dat de kliniek operaties als borstvergrotingen en -verkleiningen niet aankan. In het inspectierapport staat dat er geen geregistreerde verpleegkundigen bij Winnersway werken. Dat lijkt mij ernstig genoeg! De staatssecretaris meet met twee maten. Net als de VVD en de PVV roep ik haar op: laat nou eens uw tanden zien, genoeg is genoeg!

Staatssecretaris **Bussemaker**: Het criterium dat de inspectie hanteert, is of er acuut gevaar dreigt. In het geval dat mevrouw Leijten noemde, constateerde de inspectie dat daar sprake van was. Op grond van een aantal bezoeken en onderzoeken heeft de inspectie in het geval van Winnersway die conclusie niet getrokken. Als zij dat wel had gedaan, was er een andere situatie geweest. Zij heeft gezegd: er is geen acuut gevaar, maar er is wel een buitengewoon zorgelijke situatie die onmiddellijk vraagt om aanpassingen. Die aanpassingen zijn inderdaad gepleegd.

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Ik heb een aantal vragen gesteld over wanneer men wordt toegelaten. Had Winnersway met de kennis van nu wel mogen worden toegelaten tot de AWBZ? Ik weet dat de kwaliteit geen onderdeel is van de toetsing, maar men wordt wel toegelaten tot bepaalde functies. Daaraan heeft men zich niet gehouden, want er is wel behandeling gegeven. In haar eigen brief heeft de staatssecretaris aangegeven dat voor verblijf extra eisen kunnen worden gesteld aan de financiële transparantie. Die was er niet, dus dan moet je eigenlijk achteraf concluderen dat de toelating niet terecht was en je afvragen: voldoet men nu wel aan de eisen? Als men daar niet aan voldoet, zou je volgens mij alsnog die toelating kunnen intrekken. Kan de staatssecretaris mij de procedure vooraf en achteraf nog eens uitleggen? Hoe kun je een toelating alsnog intrekken?

Staatssecretaris **Bussemaker**: Het debat over de toelating van Winnersway hebben wij in april zeer uitgebreid met elkaar gevoerd. Waarom is Winnersway toegelaten? Het advies over toelating is gebaseerd op de volgende stukken: aanvraag tot toelating bij het CIBG, organisatieschema, statuten, behoefteonderzoek en model-zorgplan. Op grond van deze stukken heeft het zorgkantoor een positief advies gegeven over de toelating. Daarbij is de kwaliteit van medewerkers en zorg niet getoetst. Het betrof dus een administratieve toetsing; daarover hebben wij het in april uitgebreid gehad. De toelatingsaanvraag wordt getoetst aan de hand van eisen gesteld in de wet, beleidsregels, het Uitvoeringsbesluit WTZi et cetera. Er wordt getoetst aan eisen als bestuursstructuur, enquêterecht en bedrijfsvoering. Bij de toelating worden er dus geen eisen gesteld aan de kwaliteit van het personeel en de te leveren zorg,

Bussemaker

maar mevrouw Leijten heeft daarover destijds een motie ingediend, waarin zij heeft gevraagd om meer controle op die kwaliteit. Ik heb de Kamer sindsdien laten weten dat wij met de inspectie daaraan vorm willen geven, door instellingen die een toelating hebben op een of andere manier in het eerste jaar te controleren op hun kwaliteit. Je kunt dat niet van tevoren doen, want iedereen kan daar heel mooie dingen over op papier zetten. Het gaat erom of men in de praktijk ook doet wat men moet doen. Kortom, er moet meer op worden toegezien. Dat wordt een nieuwe taak voor de inspectie.

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Ik heb nog steeds geen antwoord gekregen op mijn vraag. U noemt de eis van de bestuursstructuur, maar dan zou ik denken dat het zorgkantoor de verwevenheid met de kerk had moeten zien. Daar was toen immers ook al sprake van. Het was niet nieuw, want de instelling bestond al. Ik zou dan denken aan een toets vooraf. U hebt mijn vraag niet beantwoord: zijn zij terecht toegelaten? Welke mogelijkheid bestaat er om de toelating alsnog in te trekken? Waar moet dan aan voldaan zijn? Het gaat niet om kwaliteit. Men is niet toegelaten voor de functie behandeling, maar doet wel aan behandeling. Dan klopt er dus iets niet.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Daarover hebben wij in april een uitgebreid debat met elkaar gehad. Je moet dan controleren wat er gebeurt. Moet de inspectie langs gaan om te bezien of Winnersway zich houdt aan de toelating die men heeft? U vraagt welke voorwaarden wij verbinden aan de toelating. Welnu, toelating kan alleen op grond van het voldoen aan voorwaarden als bijvoorbeeld de verheldering van de bestuursstructuur of de transparantie van de financiële organisatie. Op dit moment zijn dergelijke eisen door het zorgkantoor gesteld. Het eerste oordeel van het zorgkantoor is dat Winnersway op de goede weg zit, maar dat er nog vragen zijn rond de planning en de haalbaarheid et cetera. Het zorgkantoor heeft dus op korte termijn weer overleg met Winnersway. Als uit dat overleg blijkt dat het verbinden van een voorwaarde aan toelating tot een snellere verbetering kan leiden, zal ik dat niet laten. Ook daarover moet ik dan wel eerst met het zorgkantoor overleggen, want ik kan het niet eigenstandig doen. Het gaat om een proces waarover het zorgkantoor in gesprek is met Winnersway. Daarbij gaat het ook om hoor en wederhoor. Als zich feiten blijven voordoen die niet deugen, zal ik niet aarzelen om de nodige maatregelen te treffen.

De **voorzitter**: Dank u wel.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Dat geldt overigens ook voor de inspectie en het geven van een aanwijzing.

Mevrouw **Agema** (PVV): Op het moment dat een pedofiel zich vergriipt aan kinderen bij een sportvereniging, verwachten wij niet dat wij toekunnen met een verbeterplan en dat hij het daarna niet meer doet. Er is dan ook een roep vanuit de samenleving om hem aan te pakken naar aanleiding van wat hij heeft gedaan. De staatssecretaris is daarop nog niet ingegaan. Het is wel de vraag waar ik mee rond loop. Wij zijn nu bezig met verbeterplannen, maar de mensen die het betreft hebben al die tijd goede zorg moeten ontberen. Zij moesten met

zijn allen met één toilet en één douche doen. De ratten en de muizen liepen er in het rond. Gaat u de mensen aanpakken die persoonlijk verantwoordelijk zijn voor die wanorde?

Staatssecretaris **Bussemaker**: Wij gaan donderdag uitgebreid met de Kamer in discussie over onze brief over ruimte en rekenschap in de zorg. Het gaat dan ook echt over de verantwoordelijkheid die bestuurders hebben voor de kwaliteit van de zorg in hun instelling, over wat er mis gaat en over individuele aansprakelijkheid van bestuurders. Het debat daarover voer ik graag met u, want uw frustratie is vaak ook mijn frustratie. Maar ik moet hier nogmaals constateren dat wij, als wij het hadden gewild, dat in april met elkaar hadden moeten besluiten. Sindsdien zijn er echt verbeteringen aangetroffen, zijn er zorgplannen verbeterd en zijn er op tal van terreinen door Winnersway verbeteringen aangebracht. Het is gerechtvaardigd om geen nieuwe cliënten toe te laten, maar de bestaande wel zo goed mogelijke zorg te geven, in de situatie waarin zij nu zitten.

De **voorzitter**: Ik constateer dat er behoefte is aan een korte tweede termijn. De spreektijd daarin bedraagt één minuut, inclusief de in te dienen motie.

Het woord is aan mevrouw Agema.

Mevrouw **Agema** (PVV): Voorzitter. Ik heb het al gezegd: laat die schurken maar op water en oud brood in een kerker zitten, dan kunnen zij weten wat zij de verslaafde mensen al die tijd hebben aangedaan.

Ik dien de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat uit rapporten blijkt dat de zorg voor patiënten en de bestuurlijke organisatie van Winnersway een totale wanorde zijn en er sprake is van een ronduit gevaarlijke situatie voor de cliënten;

verzoekt de regering, een aanwijzing te geven aan de inspectie om Winnersway via een sterfhuisconstructie te sluiten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Agema, Leijten en Zijlstra. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 7 (31913).

Mevrouw **Leijten** (SP): Voorzitter. Wat mij echt zorgen baart na dit debat, is dat wij kennelijk pas een instelling sluiten als er acuut lichamelijk gevaar is. Maar hier gaan wij voorbij aan het gevaar dat er voor mensen is op het moment dat er niet een acuut lichamelijke slechte

Leijten

behandeling is, maar als een en ander voortsleept. Als er ergens mensen zitten met psychiatrische klachten die niet beter worden, besteden wij onze middelen niet goed en stellen wij personen ook aan gevaren bloot. Hierop heeft de wet of de inspectie blijkbaar geen antwoord. Dat vind ik ernstig. Als er bij de wet voor zorginstellingen bij toelating geen eisen worden gesteld aan personeel, is dat ook ernstig. Dan moeten wij dat wijzigen. Ik roep de CDA-fractie op om ons te steunen als wij dat doen, want zij vindt dat blijkbaar ook ernstig.

Graag wil ik antwoord op de belangrijke vraag wanneer een erkenning ingetrokken kan worden en wie dat doet.

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Voorzitter. Het nadeel van een debat is soms dat er maar twee termijnen zijn. Ik heb geen goede antwoorden gekregen op enkele vragen die ik in eerste termijn heb gesteld. Een van die vragen is of het zo gemakkelijk is om een toelating tot verblijf te krijgen. Bij andere organisaties zie ik dat dit vaak een drempel is. Ik heb de Stichting Maatschappelijke Opvang als voorbeeld genoemd. Van de staatssecretaris heb ik daarop geen reactie gekregen. In haar brief schrijft zij dat aan de toelating tot verblijf extra eisen worden gesteld. Die eisen zijn financiële transparantie, de bestuursstructuur en de bedrijfsvoering. Je zou denken dat je, als er eisen aan de bedrijfsvoering worden gesteld, al op dat moment moet zien dat enkele dingen niet kloppen. Ik vraag mij dus nog steeds af of het destijds wel terecht is geweest dat Winnersway de toelating heeft gekregen.

De **voorzitter**: U hebt straks geen tijd meer om uw motie in te dienen. Ik zou die maar snel indienen.

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Ik dien daarom een motie in. In tweede termijn kan ik op basis van de toelichting alsnog zien wat ik met die motie zal doen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat AWBZ-instellingen moeten voldoen aan kwaliteitseisen en financiële eisen;

van mening dat de geleverde zorg van de instelling Winnersway niet voldoet aan de kwaliteitseisen en aan de financiële eisen voor de WTZi- toelating;

verzoekt de regering, de toelating voor het verlenen van zorg door Winnersway in te trekken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Joldersma.

Zij krijgt nr. 8 (31913).

Nee, mevrouw Leijten. Echt niet ...

Mevrouw **Leijten** (SP): Voorzitter, ik had er niet op

gerekend dat ik nog een vraag moest stellen aan de CDA-fractie, maar de motie dwingt mij daar eigenlijk wel toe. Mevrouw Joldersma spreekt van het intrekken van de erkenning. Is dat niet dezelfde consequentie als die in onze motie, namelijk sluiten?

Mevrouw **Joldersma** (CDA): Volgens mij was Winnersway er daarvoor al als instelling. Zij was toen onderaanemer en heeft iets via het pgb gedaan. Je kunt daaraan eisen stellen. Wij kunnen ons de vraag stellen wat wij bij instellingen kunnen doen die geen zorg op grond van de AWBZ mogen bieden. Ik vind dat, als instellingen wel zorg op grond van de AWBZ mogen bieden, wij daaraan eisen mogen stellen. Ik heb de indruk dat die eisen hier toch niet helemaal kloppen. Vandaar dat ik zeg dat ik het niet helemaal terecht vind dat zij daarvoor in aanmerking komt. Het is mogelijk dat de staatssecretaris mij op dat punt corrigeert, dus dat zij zegt dat die instelling daarvoor wel in aanmerking behoort te komen. Mevrouw Leijten spreekt over sluiting. Ik heb de indruk dat je wel de erkenning kunt intrekken. Ik weet echter niet of het mogelijk is om de instelling te sluiten. Ik weet ook niet wat de andere opties zijn. Daarnaast heb ik de staatssecretaris gevraagd, maar op die vraag heb ik geen antwoord gekregen. Vandaar dat ik deze motie heb ingediend. Dit lijkt ons namelijk de meest voor de hand liggende optie.

De heer **Zijlstra** (VVD): Voorzitter. Het spijt mij dat ik het zo moet zeggen, maar het antwoord van de staatssecretaris is het antwoord van een bureaucraat: ik volg de regels en dan komen wij uit waar wij uitkomen. Als uiteindelijk mijn toezichthouders zeggen dat die instelling dicht moet, zal ik dat doen.

In 99 van de 100 gevallen is dat terecht, maar van dit inspectierapport en dat van het zorgkantoor lusten de honden geen brood. Dan moet je ook de politieke moed hebben om te zeggen "hier trek ik een streep". Ook de inspecties zitten immers niet altijd goed. Als je kijkt naar het Medisch Spectrum in Twente, dan is de inspectie daar toch flink uit de bocht gevlogen. Dan is het uiteindelijk aan de politiek verantwoordelijken om een streep te kunnen trekken en ook te moeten trekken. Mijn vraag blijft overeind: als de staatssecretaris dat niet kan op dit moment, welke wetswijzigingen zijn dan nodig om het wel te kunnen? Dan zullen wij haar daarin steunen, met alle voorzorgen die de staatssecretaris terecht heeft genoemd. Maar heb de politieke moed en loop niet zomaar achter die regeltjes aan. Anders is in dit geval de patiënt de dupe daarvan.

De **voorzitter**: Dank u wel. Kan de staatssecretaris meteen antwoorden? Ik zie haar knikken. Dan krijgt zij het woord.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Voorzitter. Misschien is het goed om tegenover de heer Zijlstra toch nog even aan te geven dat het hier natuurlijk, zoals altijd, gaat om een afweging van de bescherming van cliënten en het bestaan van instellingen. Mijn zorg is de zorg voor cliënten. Daarom ben ik blij met de maatregelen die de inspectie in het voorjaar direct heeft genomen om geen

Bussemaker

nieuwe cliënten toe te laten en om er veel strenger bovenop te zitten. Wij moeten echter ook constateren dat er wel wat veranderd is in de tussentijd. De heer Zijlstra schetst het beeld van vorig jaar of misschien van begin van dit jaar. Daar hebben wij uitgebreid over gedebatteerd met elkaar. Als wij iets hadden gewild, hadden wij dat toen met elkaar moeten beslissen. Dat hebben wij niet gedaan. Dat heb ik uw Kamer toen ook laten weten. Als je dan nu constateert dat er in de afgelopen drie maanden veel verbeteringen zijn opgetreden, dan is het vanuit die afweging – want dat is de afweging die ik maak – voor de 20 cliënten die daar nu zitten, het beste om met de kwaliteitsverbetering en met de plannen die er nu liggen, verder te gaan en er bovenop te zitten. Dat is beter dan nu te zeggen: we sluiten de tent.

In de motie van mevrouw Agema wordt de regering verzocht om een aanwijzing te geven aan de inspectie om Winnersway via een sterfhuiskonstructie te sluiten. De aanneming van die motie ontraad ik, omdat er al maatregelen zijn getroffen. Ik heb uw Kamer daarop gewezen. Wij blijven de zaak kritisch volgen en als de inspectie of het zorgkantoor dat vragen, zal ik graag maatregelen nemen, maar dat doe ik dan wel met hen. Ik zie hen namelijk niet als bureaucratische organisaties, maar als organisaties die daar de vinger aan de pols houden en er bovenop zitten.

Dan kom ik op de motie-Joldersma, waarin de regering wordt verzocht, de toelating voor het verlenen van zorg door Winnersway in te trekken. Ook de aanneming van die motie ontraad ik. Misschien is het goed om nog even aan te geven wat de mogelijkheden zijn. We hebben de Kwaliteitswet en de WTZi, die de wettelijke mogelijkheden bieden voor maatregelen tegen disfunctionerende zorginstellingen; de IGZ doet dat via de uitvoering van de Kwaliteitswet en kan inderdaad adviseren om tot sluiting of oplegging van een bestuurlijke boete over te gaan. Sluiting van Winnersway is volgens mij niet aan de orde, omdat deze maatregel alleen opgelegd kan worden indien sprake is van acuut gevaar voor de cliënt. Als wij dat anders willen hebben, dan moeten we de regels veranderen waar de inspectie mee werkt. Bij Winnersway is dat niet het geval. Er is evenmin een reden voor het opleggen van een bestuurlijke boete, omdat Winnersway, aldus de inspectie, het afgesproken plan van aanpak tot op heden goed uitvoert. Ik heb daar verder ook geen tegengeluiden over gehoord.

De heer **Zijlstra** (VVD): Voorzitter. Het gaat om de acute gevaar voor de patiënt. Mevrouw Leijten maakte daar terecht een paar opmerkingen over in haar tweede termijn. Wat is acuut gevaar? Is dat alleen acuut lichamelijk gevaar? Door een medische behandeling kun je dermate achteruitgaan in je lichamelijke gezondheid dat de instelling in kwestie moet sluiten. Of is het ook gevaar die voortvloeit uit de behandeling van psychische patiënten? Dat is bij Winnersway het geval. Ik zou graag willen dat de staatssecretaris de Kamer ruimhartig toezegt dat zij nog eens gaat kijken of de omschrijving van "acuut gevaar" nog wel voldoet aan situaties zoals die bij Winnersway. Dan denk ik dat zij ook een beetje de meegaandheid toont waar de Kamer zo druk naar op zoek is.

Staatssecretaris **Bussemaker**: Voorzitter. Dat wil ik graag doen, maar ik kan u wel vertellen dat de definitie van

direct gevaar die de inspectie hanteert, niet alleen gaat over direct lichamelijk gevaar. Die definitie omvat ook de zorg voor cliënten algemeen. En dat is de discussie die wij ook heel graag met de Kamer willen voeren. De Kamer krijgt daartoe ook binnenkort ons voorstel over de (kwaliteits)wet cliëntenrechten zorg. Dit is bij uitstek een thema dat daarbij meegenomen moet worden. Dus heel graag. Het is zo lang of zo breed als wij het willen maken. Je moet wel heel voorzichtig en precies zijn bij wat je vaststelt en met een instelling wisselt. Het gaat ook hierbij weer om hoor en wederhoor. Dat moet niet elke keer op een andere manier gebeuren. De inspectie heeft vastgesteld dat bij Winnersway, hoe ernstig de situatie ook en wat er verder ook allemaal mis was, geen sprake was van acuut gevaar.

Mevrouw Joldersma heeft gevraagd wat de wettelijke mogelijkheden zijn. Welnu, via de Kwaliteitswet en de WTZi, alsook via het intrekken van een toelating. Dat is pas mogelijk, indien blijkt dat Winnersway niet voldoet aan de transparantie-eisen die deze wet stelt aan de administratieve en bestuurlijke organisatie. Daartoe is het zorgkantoor nu aan zet. Inderdaad, uit de toelating die Winnersway indertijd heeft gevraagd was niet af te leiden dat men op een aantal onderdelen de uitvoering niet goed ter hand zou nemen. Zoals gezegd, is dat nu een zaak van het zorgkantoor. Ik herhaal dat er volgende week weer een gesprek is met het zorgkantoor en Winnersway. Afgewacht moet worden wat daaruit komt. Ook in dat verband zeg ik dat ik niet zal aarzelen om, indien nodig, maatregelen te nemen.

Er is nog geïnformeerd naar de intramurale erkenning van Winnersway. Wij hebben met elkaar vastgesteld dat uit de intramurale erkenning ook een contracteerplicht voor het zorgkantoor voortvloeit. Ik moet nog met het zorgkantoor overleggen wat dat betekent voor de toekomst van Winnersway, als men daar niet verder zal verbeteren.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de staatssecretaris voor haar antwoorden en ik dank de leden voor hun medewerking. Wij hebben elkaar nu allemaal bedankt.

De vergadering wordt van 16.53 uur tot 18.45 uur geschorst.

Voorzitter: Ten Hoopen

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet medezeggenschap op scholen en de Leerplichtwet 1969 in verband met de invoering van bekostigingsvoorschriften voor minimumleerresultaten, alsmede een aanvulling van de interventiemogelijkheden in het kader van het overheidstoezicht, en de verbetering van het intern toezicht (31828).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De **voorzitter**: Ik heet de beide staatssecretarissen van harte welkom in dit huis.